

Spørgeskemaundersøgelse om økologisk forbrug og sundhed – dokumentation og beskrivende statistik (OrgHealth D3.1 – internt notat)

Sigrid Denver & Tove Christensen

September 2017

Indhold

1 Baggrund og formål	2
2 Selve spørgeskemaundersøgelsen	3
3 Resultater	4
Bilag 1	9
Bilag 2	17
Bilag 3	28

1 Baggrund og formål

Dette interne notat udgør deliverable D3.1 for Organic RDD2.2 projektet OrgHealth.

OrgHealth er en del af Organic RDD 2.2 programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer). Det har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) under Miljø- og fødevarerministeriet.

Formålet med notatet er at præsentere de første resultater fra spørgeskemaundersøgelsen i WP3 baseret på beskrivende statistik samt preliminary statistiske analyser af data fra valgekspperimentet. De mere komplekse statistiske analyser afreporteres i artikelform.

Formålet med spørgeskemaet har været at undersøge, hvor udbredte forskellige opfattelser af sammenhængen mellem økologi og sundhed er blandt danske forbrugere – samt i hvilken grad der er sammenhæng mellem disse opfattelser, selvrapporeret økologiforbrug og kostsammensætning. For at kunne besvare disse forskningsspørgsmål, er der formuleret en række underliggende og mere operationelle forskningsspørgsmål som spørgeskemaet kan give svar på:

Økologi og kostråd

- Hvor godt følger folk kostrådene (ift. grønt og kød)?
- Hvordan er sammenhæng mellem kostråd og økologi? (ikke afreporteret her)

Økologi og sundhed

- Hvor vigtig er sundhed for køb af økologiske madvarer?
- Hvad er de vigtigste sundhedsdimensioner ved økologiske madvarer?

Kød og økologi

- Hvorfor spiser nogle forbrugere mindre kød nu end før?
- Hvordan prioriterer forbrugerne kød/grønt i en forudbestemt middagsret?
- Hvordan prioriteres sammensætning af kød og grønsager, pris og økologi?

Notatet er bygget op som følger: I afsnit 2 beskrives selve spørgeskemaundersøgelsen. I afsnit 3 opsummeres de vigtigste resultater. Hele spørgeskemaet er vist i bilag 1 og udskriftstabeller med beskrivende statistik for alle spørgsmål er vist i bilag 2. Udskriftstabeller over præliminære statistiske analyser af valgekspperimentdata er vist i bilag 3.

2 Selve spørgeskemaundersøgelsen

Undersøgelsen er foretaget via et internetbaseret spørgeskema. Undersøgelsen er foretaget blandt medlemmer af Userneeds' Danmarkspanel.

Der blev gennemført en pilottest af spørgeskemaet 23.-27. juni 2017 med 127 svar. Dataindsamling for hovedundersøgelsen er foregået 15.-28. august 2017.

Den gennemsnitlige svartid var 9,35 minutter. Undersøgelsen er gennemført blandt danskere 18-70 år. Respondenterne fordeler sig således¹:

- Antal inviterede i Userneeds' panel: 6.940
- Antal besvarede spørgeskemaer: I alt 1.519 (1.487 (98 %) i Userneeds' panel og 32 (2 %) i et eksternt panel)
- Antal startede, men ikke færdiggjorte besvarelser: 174
- Frafaldsprocent efter påbegyndelse af spørgeskema i Userneeds panel: 10,5 % (=174/(1487+174))
- Svarprocent i Userneeds' panel: 21,4 % (1487/6940)

Svarprocent og frafald er beregnet alene på Userneeds' andel af samplet (98 % af samlet sample), da antallet af inviterede hos Userneeds' samarbejdspartner ikke er kendt.

Data er indsamlet efter nationalt repræsentative kvoter ift. Danmarks Statistik på køn, region og alder (18-34, 35-49, 50-70) interlocked og uddannelse non-interlocked. I tabel 1-3 er dokumenteret fordelingen i samplet (oplysninger fra Userneeds). Det er tilstræbt at indkomne besvarelser er fordelt repræsentativt, ikke antal inviterede.

Tabel 1. Fordeling af respondenter på region og alder (mænd)

	Mand				
	Region Hovedstaden	Region Sjælland	Region Syddanmark	Region Midtjylland	Region Nordjylland
18-34 år	5%	2%	3%	4%	2%
35-49 år	5%	2%	3%	3%	1%
50-70 år	6%	3%	5%	5%	2%

¹ Information om respondenter kan ses i hhv. metodebeskrivelse fra Userneeds (modtaget 1/9 2017 på mail fra Anna Dinesen, Userneeds) og personlig oplysning (modtaget 25/9 2017 på mail fra Steffen Pedersen, Userneeds).

Tabel 2. Fordeling af respondenter på region og alder (kvinder)

	Kvinde				
	Region Hovedstaden	Region Sjælland	Region Syddanmark	Region Midtjylland	Region Nordjylland
18-34 år	5%	2%	3%	3%	1%
35-49 år	5%	2%	3%	3%	1%
50-70 år	6%	3%	5%	5%	2%

Tabel 3. Fordeling af respondenter på uddannelse

UDDANNELSE	
Kort	24%
Mellem	46%
Lang	28%
Andet	2%

3 Resultater

I alt 1519 respondenter deltog spørgeskemaundersøgelsen.

Indkøbssted

Heraf var 49,8 kvinder og 50,2 mænd. I forhold til det indkøbssted, der oftest blev brugt, var der flest, der købte ind i Rema 1000 og Netto:

- Rema 1000 og Netto (ca. 22 % hver)
- Fakta og Superbrugsen (ca. 10 % hver)
- Føtex, Kvickly og Lidl (ca. 6 % hver)
- Bilka, DagliBrugsen/LokalBrugsen, Irma, Online, Spar (under 5 % hver)

Kost og kostrådene

I alt angav 6 % af respondenterne, at de spiser over 600 gram frugt eller grønt om dagen, mens 17 % angav, at de spiser 400-600 gram frugt og grønt om dagen, og er således tæt på at efterleve kostrådene.

Endvidere angav 44 %, at de spiser lidt eller meget mere frugt og grønt end de gjorde for 2 år siden, mens 47 % mener, at deres forbrug er uændret.

Samtidig angav 27 %, at de spiser lidt eller meget mindre kød fra firebenede dyr (ko, kalv, svin og lam) i dag end for 2 år siden, mens 64 % mener, at dette forbrug er uændret. Der er ikke spurgt ind til forbrug af kylling og fisk. De 27 % af respondenterne, der angav at de spiser mindre kød end for to år siden, blev spurgt om årsager hertil. Svarene fordelte sig således:

- 16 % (dvs. over halvdelen af dem der angav at de spiser mindre kød) var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi jeg går mere op i sund mad',
- 12 % var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi jeg er blevet mere opmærksom på dyrevelfærd i kødproduktion',
- 12 % var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi jeg er blevet mere opmærksom på klimaeffekterne af kødproduktion',
- 10 % var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi jeg er begyndt at gå mere op i økologi'
- 9 % var helt eller delvist enige i at, det er 'for at holde udgifterne nede'
- 4 % var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi pakkestørrelserne på økologisk kød er mindre'.

Adspurgt om hvor ofte de i deres husstand spiste pølser til aftensmad det seneste år, svarede 7 % at de spiste pølser en til flere gange om ugen mens 31 % spiser pølser ca. en gang om måneden.

Økologisk forbrug

I alt angav 35 %, at de køber økologisk mælk oftere end halvdelen af gangene (heraf angav 27 % at de køber økologisk mælk stort set hver gang). Til sammenligning angav ca. 30 % af respondenterne, at de køber økologisk frugt eller grønt oftere end halvdelen af gangene (heraf angav 12 %, at de køber økologisk frugt stort set hver gang). Endelig angav 17 %, at de oftere end halvdelen af gangene køber økologisk kød (heraf angav 6 %, at de køber økologisk kød stort set hver gang).

En stor gruppe af forbrugere mente, at de har ændret deres økologiske forbrug i løbet af de sidste 2 år, således at 11 % spiser 'meget mere' økologisk nu, og 30 % spiser 'lidt mere' økologisk nu, mens 52 % har et uændret økologiforbrug. Adspurgt om årsager til, hvorfor de er begyndt at spise mere økologi fordelte svarene sig på:

- 35 % (ud af de 41 % der angav at de spiser mere økologisk) var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi der er kommet et større udvalg af økologiske varer',
- 28 % var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi økologi er blevet billigere',
- 27 % helt eller delvist enige i at, det er 'fordi jeg går mere op i sund mad',
- 26 % var helt eller delvist enige i at, det er 'fordi jeg er blevet mere opmærksom på de gode egenskaber i økologiske varer',
- 16 % var helt eller delvist enige i at, det er 'andre grunde til at jeg spiser mere økologiske varer'.

Respondenterne blev spurgt om sammenhængen mellem ændringer i deres økologiforbrug og ændringer i kødforbrug, velvidende at det var et lidt svært spørgsmål. Svarene var fordelt som følger:

- 11 % svarede, at de først begyndte at spise mere økologisk og derefter begyndte at spise mindre kød,
- 8 % svarede, at de begyndte at spise mindre kød nogenlunde samtidig med at de begyndte at spise mere økologisk,
- 8 % svarede, at de først begyndte at spise mindre kød og derefter begyndte at købe mere økologisk,
- 72 % svarede, at de ikke passede på nogen af kategorierne.

Opfattelser af økologiske varer

Adspurgt om egenskaber ved økologiske varer, var flest forbrugere enige i et udsagn om, at dyrevelfærden er bedre hos økologiske dyr, det var 65 % helt eller delvist enige i. Skarpt efterfulgt af at 61 % var helt eller delvist enige i at økologiske påvirker miljøet mindre. I alt var 51 % helt eller delvist enige i, at økologiske varer er sundere, og 34 % var helt eller delvist enige i, at økologiske varer er sikrere at spise end ikke-økologiske ift. bakterier. Herudover var 38 % helt eller delvist enige i, at økologiske madvarer smager bedre og 42 % har større tillid til en økologisk producent. Endelig var 39 % helt eller delvist enige i, at merprisen afspejler en merværdi.

Respondenterne blev om hvilke udsagn, der måske kunne forbindes med sundhed, som de forbandt med økologiske madvarer. I alt var 75 % af respondenterne helt eller delvist enige i, at økologiske produkter er sundere, fordi de indeholder færre rester af sprøjtegifte end ikke-økologiske; 66 % var helt eller delvist enige i, at økologiske madvarer indeholder færre tilsætningsstoffer; og 31 % var helt eller delvist enige i, at økologiske madvarer indeholder flere gavnlige stoffer (vitaminer mv.). Herudover var 15 % helt eller delvist enige i, at økologiske produkter indeholder færre mættede fedtsyrer end ikke-økologiske, og 18 % var helt eller delvist enige i, at økologiske produkter er sundere fordi der er et større udvalg af sunde økologiske varer.

Middagsretter

Vi forsøgte en helt ny måde at spørge ind til prioriteringer mellem pris, økologi og sammensætning af kød og grønt i en situation svarende til den, man står i, når man skal vælge menu til aftensmaden. Respondenterne fik følgende tekst:

'Forestil dig nu, at du skal købe ind til aftensmad en helt almindelig hverdag. Du skal lave pasta med forskellige varianter af tomat- og kødsovs. Sovsen tilsættes forskellige mængder hakket oksekød og grøntsager (fx gulerødder, majs, squash, selleri, mv).

Du skal lave mad svarende til 4 portioner. I tabellen er der en oversigt over, hvordan opskrifterne kan variere.'

Ingrediens i opskrift	Hvordan varierer ingrediensen?	Beskrivelse
Pasta	Passende mængde	
Tomatsovs med løg og Krydderier	Passende mængde	Tomatsovsen består af flåede tomater, løg og de krydderier, du kan lide.
750 g fyld (kød og grønsager)	750 g kød og ingen grønsager 500 g kød og 250 g grønsager 250 g kød og 500 g grønsager 750 g grønsager og intet kød	Kødet er hakket oksekød. Vælg de grønsager du kan lide fx gulerødder, peberfrugt, majs, courgette, mv. Brug gerne frosne grønsager.
Økologisk eller ikke-økologisk	Ingenting er økologisk Alle ingredienser er økologiske	De økologiske varer i opskrifterne er mærket med
Pris for 4 portioner	Varierer fra 25 kr. til 90 kr.	

Respondenterne blev bedt om at svare på hver 8 spørgsmål om valg af opskrift på pasta med tomat- og kødsovs. Et eksempel på et valgspørgsmål ses nedenfor i boks 1:

Boks 1. Valgspørgsmål: Hvilken opskrift ville du vælge?

OPSKRIFT A	OPSKRIFT B
Intet kød	750 g kød
750 g grøntsager 	Ingen grøntsager
95 kr.	25 kr.

- opskrift A
- opskrift B
- Ingen af dem

Udskriftstabeller fra de præliminære statistiske analyser (bilag 3) viser følgende gennemsnitlige rangordning af middagsretterne:

1. 500 g kød og 250 g grønsager
2. 250 g kød og 500 g grønsager
3. 750 g kød og ingen grønsager
4. 750 g grønsager og intet kød

Derudover havde respondenterne i gennemsnit en betalingsvilje for, at ingredienserne var økologiske. Her skal det påpeges, at de mere avancerede statistiske analyser kan afdække andre mønstre og tendenser.

Efterfølgende blev respondenterne bedt om at rangordne vigtigheden af følgende aspekter af et middagsmåltid: Kombinationen af kød og grønsager, om ingredienserne var økologiske og prisen. Her svarede 49 %, at sammensætningen mellem grønsager og kød var vigtigst for deres valg; 35 % svarede, at prisen var vigtigst; og 8 % svarede, at det var vigtigst om retten var økologisk eller ej.

Herudover prioriterede de følgende fordeling af kød og grønsager:

- 51 % havde kombinationen '500 gram kød og 250 gram grønsager' som 1. prioritet
- 37 % havde kombinationen '250 gram kød og 500 gram grønsager' som 1. prioritet
- 7 % havde kombinationen 'intet kød og 750 gram grønsager' som 1. prioritet
- 5 % havde kombinationen '750 gram kød og ingen grønsager' som 1. prioritet

Endelig skulle respondenterne forholde sig til følgende udsagn om middagsretten 'Bare den er økologisk, så er jeg ligeglad med fordelingen mellem kød og grøntsager'. Heri var 9 % helt eller delvist enige, 18 % var hverken enige eller uenige og resten mere eller mindre uenige.

Bilag 1

Spørgeskemaundersøgelse om valg af fødevarer

DEL 1. BAGGRUND

1. Hvad er dit køn?

- mand
- kvinde

2. Hvad er din alder?

3. Hvilken region bor du i?

- Region Syddanmark
- Region Midtjylland
- Region Nordjylland
- Region Sjælland
- Region Hovedstaden

4. Hvad er din senest afsluttede uddannelse?

- Grundskole 8.-10. klasse (inkl. realskole)
- Almengymnasial uddannelse (inkl. HF)
- Erhvervsgymnasial uddannelse (inkl. HHX og HTX)
- Erhvervsfaglig uddannelse (fx EUD, håndværksuddannelse, kontoruddannelse, butiksuuddannelse)
- Videregående uddannelse (op til 2 år - Kræver forudgående gymnasial eller erhvervsgymnasial uddannelse)
- Videregående uddannelse (2-4½ år)
- Videregående uddannelse (5 år eller længere)
- Andet/Ved ikke

INFO SIDE

Spørgeskemaet her er en del af et forskningsprojekt, som gennemføres af en forskergruppe på Københavns Universitet.

Dine svar har stor betydning for undersøgelsens resultater - uanset hvad du kender til og mener om emnet.

DEL 2. INDKØB

Hvor køber du og din husstand oftest ind? (Userneeds: Randomiser liste)

Dagli'Brugsen eller LokalBrugsen	
Føtex	
Lidl	
Aldi	
Rema1000	
MENY	
Fakta	
Online	
Bilka	
Irma	
Kvickly	
SuperBrugsen	
Netto	
Spar	
Andet	

5. **Hvor ofte har du og din husstand spist pølser til aftensmad i løbet af det sidste år (ikke under grill-sæsonen)?**

- stort set aldrig
- sjældnere end 1 gang om måneden
- ca. 1 gang om måneden
- 1 eller flere gange om ugen
- ved ikke

6. **Tænk på en typisk dag. Hvor mange gram frugt og grøntsager spiser du ca. dagligt?**

OBS. 100 g frugt svarer til 1 æble og 100 gram grøntsager svarer til en stor gulerod.

Husk grøntsager i retter, fx flåede tomater/løg i gryderetter osv.

- jeg spiser aldrig frugt eller grønt
- under 100 gram per dag
- 100-200 gram per dag
- 201 – 400 gram per dag
- 401-600 gram per dag
- over 600 gram per dag
- ved ikke

7. Tænk på en typisk uge (evt. den seneste uge). Hvor meget kød fra ko, kalv, svin, lam (fire-benede dyr) har du spist? (husk pålæg)

OBS: 125 gram svarer til en lille bøf, og en standard skive kødpålæg svarer til 20 g

- jeg spiser aldrig kød
- under 200 gram per uge
- 200-400 gram per uge
- 400-600 gram per uge
- over 600 gram per uge
- ved ikke

8. Har du ændret dine spisevaner de seneste 2 år?

	Meget mere	Lidt mere	Uændret	Lidt mindre	Meget mindre	Ved ikke
Hvor meget frugt og grønt spiser du i dag i forhold til for 2 år siden?						
Hvor meget <u>kød</u> (ko, kalv, svin og lam) spiser du i dag i forhold til for 2 år siden (pålæg tæller også med)?						

9. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om mulige grunde til, hvorfor du er begyndt at spise mindre kød? (Userneeds: Spørgsmål gives kun til dem der har svaret at de spiser mindre kød.)

Udsagn	Helt enig	Delvist enig	Hverken enig eller uenig	Delvist uenig	Helt uenig (tværtimod)	Ved ikke
Jeg er begyndt at spise mindre kød...						
... fordi jeg går mere op i sund mad						
... for at holde udgifterne nede						
... fordi pakkestørrelserne på økologisk kød er mindre						
... fordi jeg er blevet mere opmærksom på klimaeffekterne af kødproduktion						
... fordi jeg er begyndt at gå mere op i økologi						
... fordi jeg er blevet mere opmærksom på dyrevelfærd i kødproduktion						
Der er andre grunde til at jeg spiser mindre kød						

DEL 3. ØKOLOGI I

10. **Hvor ofte køber du og din husstand den økologiske variant af følgende madvarer?** (Userneeds: randomiser liste)

	Aldrig	Sjældent (1 ud af 10 gange jeg køber varen)	En gang i mellem (2-4 ud af 10 gange)	Ofte (5 -8 ud af 10 gange)	Stort set hver gang (9-10 ud af 10 gange)	Køber aldrig den vare
økologisk frugt						
økologisk grønt						
økologisk kød						
økologisk mælk						

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om økologiske madvarer i forhold til ikke-økologiske?
(Userneeds: Randomiser liste)

	Helt enig	Delvist enig	Ingen forskel	Delvist uenig	Helt uenig (tværtimod)	Ved ikke
Økologiske madvarer smager bedre end ikke-økologiske						
Økologiske madvarer er sikrere at spise end ikke-økologiske (dvs. færre bakterier, fx Salmonella)						
Økologiske madvarer er sundere end ikke-økologiske						
Dyr i den økologiske madvareproduktion har bedre dyrevelfærd end i den ikke-økologiske						
Økologiske madvarer påvirker miljø mindre end ikke-økologiske						
Jeg har større tillid til en økologisk producent end ikke-økologisk producent						
De højere priser på økologiske afspejler deres merværdi						

11. **Tænk på dit forbrug af økologisk mad de seneste 2 år. Spiser du i dag mere eller mindre økologisk end for 2 år siden?**

- Meget mindre økologisk
- Lidt mindre økologisk
- Uændret
- Lidt mere økologisk
- Meget mere økologisk

12. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om mulige grunde til, hvorfor du er begyndt at spise mere økologisk. (Userneeds: Randomiser liste) Userneeds: Spørgsmål gives kun til dem der har svaret at de køber mere økologi (se under spm 13)

Jeg er begyndt at spise mere økologisk, fordi...

Udsagn	Helt enig	Delvist enig	Hverken enig eller uenig	Delvist uenig	Helt uenig (tværtimod)	Ved ikke
... jeg går mere op i sund mad						
... fordi økologi er blevet billigere						
... fordi der er kommet et større udvalg af økologiske varer						
... fordi jeg er blevet mere opmærksom på de gode egenskaber i økologiske varer						
Der er andre grunde til at jeg spiser mere økologisk						

Del 4. Økologi II

13. Hvor enig eller uenig er du med nedenstående udsagn, som måske kan forbindes med sundhed ved økologiske madvarer? (Userneeds: Randomiser liste) Kun de respondenter, der ikke svarede "helt uenig" i ved sp 14 "økologiske madvarer er sundere end ikke-økologiske" skal have dette spørgsmål.

Jeg mener, at økologiske produkter er sundere, fordi ...

Udsagn	Helt enig	Delvist enig	Ingen forskel	Delvist uenig	Helt uenig (tværtimod)	Det har ikke noget med sundhed at gøre
... de indeholder færre mættede fedtsyrer end ikke-økologiske						
... de indeholder færre rester af sprøjtegifte end ikke-økologiske						
... de indeholder færre tilsætningsstoffer end ikke-økologiske						
... de indeholder flere gavnlige stoffer (vitaminer, mineraler mv) end ikke-økologiske						
... der er større udvalg af sunde økologiske varer end af sunde ikke-økologiske						

14. Nogle folk har ændret spisevaner over årene - andre har ikke. Vi vil bede dig om at forsøge at huske om du har ændret dine vaner – og hvilket udsagn der passer bedst på dig? Angiv et svar

- Jeg begyndte først at spise mere økologisk, og senere begyndte jeg at købe mindre kød
- Jeg begyndte først at spise mindre kød, og senere begyndte jeg at købe mere økologisk
- Jeg begyndte at spise mindre kød nogenlunde samtidig med, at jeg købte mere økologi
- Jeg passer ikke på nogen af ovenstående

DEL 4. SPØRGSMÅL OM OPSKRIFT PÅ PASTA MED TOMAT- OG KØDSOVS

Forestil dig nu, at du skal købe ind til aftensmad en helt almindelig hverdag. Du skal lave pasta med forskellige varianter af tomat- og kødsovs. Sovsen tilsættes forskellige mængder hakket oksekød og grøntsager (fx gulerødder, majs, squash, selleri, mv). Du skal lave mad svarende til 4 portioner. Hvis du ikke selv spiser pasta med tomat- og kødsovs, vil vi bede dig om at forestille dig, at du laver det til nogle venner eller din familie. I alt skal du svare på 8 spørgsmål, hvor du hver gang skal vælge mellem to forskellige opskrifter. Opskrifterne vil variere i forhold til

- fordelingen af hakket oksekød og grøntsager der er i tomatsovsen
- om kød og grøntsager er økologiske
- pris

Hvis du synes, at begge opskriftsforslag i et spørgsmål er for dyre i forhold til, hvad du synes de er værd, har du mulighed for at vælge ingen af disse. I tabellen er der en oversigt over, hvordan opskrifterne kan variere.

Ingrediens i opskrift	Hvordan varierer ingrediensen?	Beskrivelse
Pasta	Passende mængde	
Tomatsovs med løg og krydderier	Passende mængde	Tomatsovsen består af flåede tomater, løg og de krydderier, du kan lide.
750 gram kød og/eller grøntsager	750 g kød og ingen grøntsager 500 g kød og 250 g grøntsager 250 g kød og 500 g grøntsager 750 g grøntsager og intet kød	Kødet er hakket oksekød. Vælg de grøntsager du kan lide fx gulerødder, peberfrugt, majs, courgette, mv. Brug gerne frosne grøntsager.
Økologisk eller ikke-økologisk	Ingenting er økologisk Alle ingredienser er økologiske	De økologiske varer i opskrifterne er mærket med det danske ø-mærke
Pris for 4 portioner	Variere fra 25 kr. til 95 kr.	

Du har det samme beløb til rådighed som normalt, når du handler. Dvs. hvis du bruger flere penge på denne middagsret, så har du færre penge til andre dage.

Vær realistisk! Erfaringer fra lignende undersøgelser har vist, at mange vælger anderledes i et spørgeskema, end de vil gøre i en almindelig indkøbssituation. Inden du sætter kryds ved dit foretrukne valg, beder vi dig derfor om endnu en gang at tænke over, om du ville betale det angivne beløb, hvis det var en virkelig situation.

Du er nu klar til at svare på de 8 spørgsmål om valg af opskrift på pasta med tomat- og kødsovs.

God fornøjelse!

Nedenfor vises et enkelt eksempel på valgspørgsmål som respondenterne skulle forholde sig til (i alt 8 spørgsmål af denne type blev stillet til respondenterne):

Hvilken opskrift vil du vælge?

<i>OPSKRIFT A</i>	<i>OPSKRIFT B</i>
Intet kød 750 g grøntsager <i>95 kr.</i>	<i>750 g kød</i> <i>Ingen grøntsager</i> <i>25 kr.</i>

- Opskrift A
- Opskrift B
- Ingen af dem

DEL 5. AFSLUTTENDE SPØRGSMÅL

15. Hvad var vigtigst for dine valg af opskrifter på pasta med tomat- og kødsovs? Vi vil bede dig rangordne egenskaberne fra valgspørgsmålene fra 1-4, hvor 1 er det vigtigste, 2 det næst-vigtigste osv.

	Prioritet
Pris	
Sammensætning af kød og grøntsager	
Økologi	
Der var ikke en egenskab der var vigtigst – det skiftede fra spørgsmål til spørgsmål	

16. Vi vil nu bede dig om at tænke på middagsretten med tomat- og kødsovs. Hvordan vil du prioritere de forskellige kombinationer af kød og grøntsager?

Til middagsretten vil jeg helst have ...

	Prioritet
Intet kød og 750 g grøntsager	
250 g kød og 500 g grøntsager	
500 g kød og 250 g grøntsager	
750 g kød og ingen grøntsager	

17. Vi har et sidste spørgsmål til dig vedrørende middagsretten med pasta med tomat- og kødsovs. Hvor enig eller uenig er du følgende udsagn?

Udsagn	Helt enig	Delvist enig	Hverken enig eller uenig	Delvist uenig	Helt uenig (tværtimod)	Ved ikke
Bare det er økologisk, så er jeg ligeglåd med fordelingen mellem kød og grøntsager						

Bilag 2

Tid anvendt på at besvare interview (minutter)

Analysis Variable : durint1				
N	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum
1519	9.5997476	4.0337754	1.1500000	30.6833333

køn

GENDER	COUNT	PERCENT
Kvinde	756	49.7696
Mand	763	50.2304

Alder

AGEDUMMY	COUNT	PERCENT
18-34 år	449	29.5589
35-49 år	441	29.0323
50-70 år	629	41.4088

Region

REGIONDK	COUNT	PERCENT
Region Hovedstaden	468	30.8097
Region Midtjylland	353	23.2390
Region Nordjylland	156	10.2699
Region Sjælland	219	14.4174
Region Syddanmark	323	21.2640

Angiv venligst din senest afsluttede uddannelse.

UDDANNELSE	COUNT	PERCENT
Grundskole 8.-10. klasse (inkl. realskole)	371	24.4240
Almengymnasial uddannelse (inkl. HF)	182	11.9816
Erhvervsgymnasial uddannelse (inkl. HHX og HTX)	70	4.6083
Erhvervsfaglig uddannelse (fx EUD, håndværksuddannelse, kontoruddannelse, butiksuuddannelse)	447	29.4273
Videregående uddannelse (2-4½ år)	235	15.4707
Videregående uddannelse (5 år eller længere)	119	7.8341
Videregående uddannelse (max 2 år - kræver gymnasial/erhvervsgymnasial uddannelse)	66	4.3450
Andet/Ved ikke	29	1.9092

Hvad er den samlede husstandsindkomst før skat, der hvor du bor?

INDKOMST	COUNT	PERCENT
Under 100.000 kr.	55	3.6208
100.000 – 199.999 kr.	138	9.0849
200.000 – 299.999 kr.	180	11.8499
300.000 – 399.999 kr.	195	12.8374
400.000 – 499.999 kr.	140	9.2166
500.000 – 599.999 kr.	130	8.5583
600.000 – 699.999 kr.	150	9.8749
700.000 – 799.999 kr.	99	6.5174
800.000 – 899.999 kr.	69	4.5425
900.000 – 999.999 kr.	41	2.6991
1 million – 1½ millioner kr.	38	2.5016
1½ millioner – 2 millioner kr.	5	0.3292
2 millioner – 3 millioner kr.	1	0.0658
Ved ikke	80	5.2666
Ønsker ikke at svare	198	13.0349

Hvor mange hjemmeboende børn har du?

ANTALBORN	COUNT	PERCENT
1 barn	180	11.8499
2 børn	227	14.9440
3 børn eller flere	64	4.2133
Ingen	1048	68.9928

Hvor bor du (størrelse på by)

QBY	COUNT	PERCENT
Jeg bor i Storkøbenhavn	281	18.4990
Jeg bor i en stor by (mere end 100.000 indbyggere)	240	15.7999
Jeg bor i en mindre by (mellem 20.000 og 100.000 indbyggere)	373	24.5556
Jeg bor i en provinsby (mellem 500 og 20.000 indbyggere)	441	29.0323
Jeg bor på landet/ikke i en by	174	11.4549
Ved ikke	10	0.6583

Hvor køber du og din husstand oftest ind?

Q5	COUNT	PERCENT
Aldi	30	1.9750
Andet	46	3.0283
Bilka	62	4.0816
Dagli'Brugsen eller LokalBrugsen	25	1.6458
Fakta	166	10.9282
Føtex	94	6.1883
Irma	15	0.9875
Kvickly	93	6.1224
Lidl	101	6.6491
MENY	49	3.2258

Q5	COUNT	PERCENT
Netto	324	21.3298
Online	16	1.0533
Rema1000	335	22.0540
Spar	18	1.1850
SuperBrugsen	145	9.5458

Hvor ofte har du og din husstand spist pølser til aftensmad i løbet af det sidste år (ikke under grill-sæsonen)?

Q6	COUNT	PERCENT
1 eller flere gange om ugen	106	6.9783
Ca. 1 gang om måneden	474	31.2047
Sjældnere end 1 gang om måneden	534	35.1547
Stort set aldrig	382	25.1481
Ved ikke	23	1.5142

Hvor mange gram frugt og grøntsager spiser du ca. dagligt?

Q7	COUNT	PERCENT
Jeg spiser aldrig frugt eller grønt	19	1.2508
Under 100 gram per dag	205	13.4957
100-200 gram per dag	419	27.5839
201-400 gram per dag	496	32.6531
401-600 gram per dag	251	16.5240
Over 600 gram per dag	92	6.0566
Ved ikke	37	2.4358

Hvor meget kød fra ko, kalv, svin og lam (fire-benede dyr) har du spist den seneste uge?

Q8	COUNT	PERCENT
Jeg spiser aldrig kød	39	2.57
Under 200 gram per uge	125	8.23
200-400 gram per uge	377	24.82
401-600 gram per uge	411	27.06
Over 600 gram per uge	520	34.23
Ved ikke	47	3.09

Har du ændret dine spisevaner de seneste 2 år?

navn	_NAME_	Meget mere	Lidt mere	Uændret	Lidt mindre	Meget mindre	Ved ikke
Hvor meget frugt og grønt spiser du i dag i forhold til for 2 år siden	COUNT	169	494	717	92	29	18
	PERCENT	11.126	32.521	47.202	6.057	1.9092	1.1850
Hvor meget kød (ko, kalv, svin og lam) spiser du i dag i forhold til for 2 år siden (pålæg tæller også med)?	COUNT	29	101	971	308	96	14
	PERCENT	1.909	6.649	63.924	20.276	6.3199	0.9217

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om mulige grunde til, hvorfor du er begyndt at spise mindre kød? Jeg er begyndt at spise mindre kød...

Navn	_NAME_	Helt enig	Delvist enig	Hverken enig eller uenig	Delvist uenig	Helt uenig (Tværtimod)	Ved ikke
... fordi jeg går mere op i sund mad	COUNT	90	156	96	28	25	9
	PERCENT	5.9250	10.270	6.320	1.8433	1.646	0.5925
... for at holde udgifterne nede	COUNT	34	96	111	69	88	6
	PERCENT	2.2383	6.320	7.307	4.5425	5.793	0.3950
... fordi pakkestørrelserne på økologisk kød er mindre	COUNT	17	46	132	68	112	29
	PERCENT	1.1192	3.028	8.690	4.4766	7.373	1.9092

Navn	_NAME_	Helt enig	Delvist enig	Hverken enig eller uenig	Delvist uenig	Helt uenig (Tværtimod)	Ved ikke
... fordi jeg er blevet mere opmærksom på klimaeffekterne af kødproduktion	COUNT	87	90	99	61	58	9
	PERCENT	5.7275	5.925	6.517	4.0158	3.818	0.5925
... fordi jeg er begyndt at gå mere op i økologi	COUNT	63	87	105	57	86	6
	PERCENT	4.1475	5.727	6.912	3.7525	5.662	0.3950
... fordi jeg er blevet mere opmærksom på dyrevelfærd i kødproduktion	COUNT	70	110	110	45	61	8
	PERCENT	4.6083	7.242	7.242	2.9625	4.016	0.5267
Der er andre grunde til at jeg spiser mindre kød	COUNT	96	94	112	17	19	66
	PERCENT	6.3199	6.188	7.373	1.1192	1.251	4.3450

Ikke besvaret af 1115 respondenter (svarende til 73 %)

Hvor ofte køber du og din husstand den økologiske variant af følgende mad-kategorier?

Navn	_NAME_	Stort set hver gang (9 til 10 af 10)	Oftede (5 til 8 af 10)	En gang imellem (2 til 4 af 10)	Sjældent (1 af 10)	Aldrig	Køber aldrig den vare
Økologisk frugt	COUNT	175	277	381	394	217	75
	PERCENT	11.521	18.236	25.082	25.938	14.286	4.937
Økologisk grønt	COUNT	189	328	410	341	188	63
	PERCENT	12.442	21.593	26.991	22.449	12.377	4.147
Økologisk kød	COUNT	99	160	320	496	343	101
	PERCENT	6.517	10.533	21.066	32.653	22.581	6.649
Økologisk mælk	COUNT	404	130	184	323	360	118
	PERCENT	26.596	8.558	12.113	21.264	23.700	7.768

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om økologiske madvarer i forhold til ikke-økologiske madvarer?

Navn	_NAME_	Helt enig	Delvist enig	Ingen forskel	Delvist uenig	Helt uenig (Tværtimod)	Ved ikke
Økologiske madvarer smager bedre end ikke-økologiske	COUNT	160	417	565	143	129	105
	PERCENT	10.533	27.452	37.196	9.414	8.492	6.912
Økologiske madvarer er sikrere at spise end ikke-økologiske (dvs. færre bakterier, fx Salmonella)	COUNT	158	366	448	207	141	199
	PERCENT	10.402	24.095	29.493	13.627	9.282	13.101
Økologiske madvarer er sundere end ikke-økologiske	COUNT	276	501	390	139	98	115
	PERCENT	18.170	32.982	25.675	9.151	6.452	7.571
Dyr i den økologiske madvareproduktion har bedre dyrevelfærd end dyr i den ikke-økologiske	COUNT	425	564	231	110	51	138
	PERCENT	27.979	37.130	15.207	7.242	3.357	9.085
Økologiske madvarer påvirker miljøet mindre end ikke-økologiske	COUNT	371	560	250	98	64	176
	PERCENT	24.424	36.866	16.458	6.452	4.213	11.587
Jeg har større tillid til en økologisk producent end til en ikke-økologisk producent	COUNT	239	407	485	148	141	99
	PERCENT	15.734	26.794	31.929	9.743	9.282	6.517
De højere priser på økologiske madvarer afspejler deres merværdi	COUNT	121	465	301	299	184	149
	PERCENT	7.966	30.612	19.816	19.684	12.113	9.809

Tænk på dit forbrug af økologisk mad de seneste 2 år. Spiser du i dag mere eller mindre økologisk end for 2 år siden?

Q13	COUNT	PERCENT
Meget mere økologisk	162	10.6649
Lidt mere økologisk	462	30.4147
Lidt mindre økologisk	64	4.2133
Meget mindre økologisk	41	2.6991
Uændret	790	52.0079

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om mulige grunde til, hvorfor du er begyndt at spise mere økologisk. Jeg er begyndt at spise mere økologisk, fordi...

Navn	_NAME_	Helt enig	Delvist enig	Hverken enig eller uenig	Delvist uenig	Helt uenig (Tværtimod)	Ved ikke
... fordi jeg går mere op i sund mad	COUNT	118	285	172	30	9	10
	PERCENT	7.768	18.762	11.323	1.9750	0.5925	0.658
... økologi er blevet billigere	COUNT	139	281	130	35	18	21
	PERCENT	9.151	18.499	8.558	2.3041	1.1850	1.382
... der er kommet et større udvalg af økologiske varer	COUNT	276	261	59	16	6	6
	PERCENT	18.170	17.182	3.884	1.0533	0.3950	0.395
... jeg er blevet mere opmærksom på de gode egenskaber i økologiske vare	COUNT	132	267	169	32	14	10
	PERCENT	8.690	17.577	11.126	2.1066	0.9217	0.658
Der er andre grunde til at jeg spiser mere økologisk	COUNT	101	151	212	22	18	120
	PERCENT	6.649	9.941	13.957	1.4483	1.1850	7.900

Ikke besvaret af 895 respondenter (svarende til 59 %)

Hvor enig eller uenig er du med nedenstående udsagn, som måske kan forbindes med sundhed ved økologiske madvarer?

Navn	_NAME_	Helt enig	Delvist enig	Ingen forskel	Delvist uenig	Helt uenig (Tværtimod)	Ikke relateret til sundhed
Jeg mener, at økologiske produkter er sundere, fordi de indeholder færre mættede fedtsyrer end ikke-økologiske	COUNT	72	170	823	116	83	157
	PERCENT	4.740	11.192	54.180	7.637	5.464	10.336
Jeg mener, at økologiske produkter er sundere, fordi de indeholder færre rester af sprøjtegifte end ikke-økologiske	COUNT	666	480	180	34	9	52
	PERCENT	43.845	31.600	11.850	2.238	0.592	3.423
Jeg mener, at økologiske produkter er sundere, fordi de indeholder færre tilsætningsstoffer end ikke-økologiske	COUNT	452	550	272	64	15	68
	PERCENT	29.756	36.208	17.907	4.213	0.987	4.477

Navn	_NAME_	Helt enig	Delvist enig	Ingen forskel	Delvist uenig	Helt uenig (Tværtimod)	Ikke relateret til sundhed
Jeg mener, at økologiske produkter er sundere, fordi de indeholder flere gavnlige stoffer (vitaminer mv) end ikke-økologiske	COUNT	129	342	690	116	54	90
	PERCENT	8.492	22.515	45.425	7.637	3.555	5.925
Jeg mener, at økologiske produkter er sundere, fordi der er større udvalg af sunde økologiske varer end af sunde ikke-økologiske	COUNT	66	214	551	318	144	128
	PERCENT	4.345	14.088	36.274	20.935	9.480	8.427

Ikke besvaret af 98 respondenter (svarende til 6,5 %)

Nogle folk har ændret spisevaner over årene - andre har ikke. Vi vil bede dig om at forsøge at huske om du har ændret dine vaner – og hvilket udsagn der passer bedst på dig?

Q16	COUNT	PERCENT
Jeg begyndte at spise mindre kød nogenlunde samtidig med, at jeg købte mere økologi	129	8.4924
Jeg begyndte først at spise mere økologisk, og senere begyndte jeg at købe mindre kød	174	11.4549
Jeg begyndte først at spise mindre kød, og senere begyndte jeg at købe mere økologisk	124	8.1633
Jeg passer ikke på nogen af ovenstående	1092	71.8894

Gruppe

SELECTGROUP	COUNT	PERCENT
Gruppe 1	506	33.3114
Gruppe 2	506	33.3114
Gruppe 3	507	33.3772

GR1: Hvad var vigtigst for dine valg af opskrifter på pasta og kødsovs? Vi vil bede dig rangordne egenskaberne fra valgsørgsmålene fra 1-3, hvor 1 er vigtigst, 2 næst-vigtigst osv.

navn	_NAME_	Vigtigst	Næst vigtigst	Mindst vigtigt	Ingen af dem
Pris	COUNT	179	173	113	41
	PERCENT	35.375	34.190	22.332	8.1028
Sammensætning af kød og grønsager	COUNT	248	191	26	41
	PERCENT	49.012	37.747	5.138	8.1028
Økologi	COUNT	38	101	326	41
	PERCENT	7.510	19.960	64.427	8.1028

GR1: Vi vil igen bede dig om at tænke på middagsretten med tomat- og kødsovs. Hvordan vil du prioritere de forskellige kombinationer af kød og grøntsager? Til middagsretten vil jeg helst have ...

Navn	_NAME_	Bedst	Næst bedst	Tredje bedst	Dårligst
Intet kød og 750 g grønsager	COUNT	36	41	132	297
	PERCENT	7.115	8.103	26.087	58.696
250 g kød og 500 g grønsager	COUNT	185	223	96	2
	PERCENT	36.561	44.071	18.972	0.395
500 g kød og 250 g grønsager	COUNT	260	177	66	3
	PERCENT	51.383	34.980	13.043	0.593
750 g kød og ingen grønsager	COUNT	25	65	212	204
	PERCENT	4.941	12.846	41.897	40.316

GR 1 Vi har et sidste spørgsmål til dig vedrørende middagsretten med pasta med tomat- og kødsovs. Hvor enig eller uenig er du følgende udsagn? Bare det er økologisk, så er jeg ligeglad med fordelingen mellem kød og grøntsager

Q19_1	COUNT	PERCENT
Helt enig	9	1.7787
Delvist enig	38	7.5099
Hverken enig eller uenig	92	18.1818
Delvist uenig	114	22.5296
Helt uenig (tværtimod)	239	47.2332
Ved ikke	14	2.7668

Bilag 3

GRUPPE 1
Discrete choice (multinomial logit) model
Dependent variable Choice
Log likelihood function -3584.84354
Estimation based on N = 4048, K = 7
Inf.Cr.AIC = 7183.7 AIC/N = 1.775

Log likelihood R-sqrd R2Adj
Constants only -4281.9277 .1628 .1621
Note: R-sqrd = 1 - logL/Logl(constants)

Chi-squared[5] = 1394.16836
Prob [chi squared > value] = .00000
Response data are given as ind. choices
Number of obs.= 4048, skipped 0 obs

CHOICE	Coefficient	Standard Error	z	Prob. z >Z*	95% Confidence Interval	
PRIS	-.02431***	.00106	-23.03	.0000	-.02638	-.02224
K0_G750	-.39188***	.07294	-5.37	.0000	-.53483	-.24893
K250_G50	.94315***	.07288	12.94	.0000	.80030	1.08600
K500_G25	1.63338***	.07662	21.32	.0000	1.48320	1.78355
OKO	.56169***	.05167	10.87	.0000	.46042	.66297
A_1	1.22610***	.09046	13.55	.0000	1.04880	1.40340
A_2	1.03196***	.08132	12.69	.0000	.87258	1.19135

***, **, * ==> Significance at 1%, 5%, 10% level.
Model was estimated on Sep 22, 2017 at 00:28:52 PM